

Diyabetes Mellitus Sınıflandırılması

Bir kişiye diyabetes mellitus tanısı konulmuşsa hemen bu kişinin hangi tip diyabetes mellitus olduğuna karar verilmelidir. Diyabetes mellitus tanısı için kullanılan kriterlerde yıllar içerisinde çok sayıda değişiklikler olduğu gibi etiyolojik sınıflamada da çeşitli değişiklikler olmuştur. Günümüzde yaygın olarak kabul gören sınıflamada diyabetes mellitus 4 ana başlık altında toplanır;

1. Tip 1 diyabetes mellitus
2. Tip 2 diyabetes mellitus
3. Gestasyonel diyabetes mellitus
4. Diğer spesifik tipler

Tip1 diyabetes mellitus eskiden insülin bağımlı diyabetes mellitus (Insulin dependent diabetes mellitus, IDDM) olarak, Tip 2 diyabetes mellitus da insülin bağımlı olmayan diyabetes mellitus (non-insulin dependent diabetes mellitus, NIDDM) olarak adlandırılırdı. Artık bu isimler kullanılmamaktadır.

Diyabetik hastaların % 90-95 kadarını tip 2 diyabetik hastalar oluşturur. Geri kalan hastaların büyük çoğunluğu da (% 5-10) tip 1 diyabetik hastalardır. Diğer spesifik tipler nadiren görülen diyabet tipleridir.

Diğer spesifik tiplerin alt başlıkları

- A. Beta hücre fonksiyonunda genetik defektler (MODY3, MODY 2 vd)
- B. İnsülinin etkisinde genetik defekt durumları (şiddetli insülin direnci durumları, Tip A insülin direnci, Leprechanusim vd)
- C. Egzokrin pankreas hastalıkları (Pankreatit, pankreatektomi, pankreas ca, kistik fibrosis vd)
- D. Endokrinopatiler (Cushing, akromegali, feokromasitoma vd)
- E. İlaç veya kimyasal bağımlı diyabet (Vacor, pentamidine, glukokortikoidler vd)
- F. Enfeksiyonlar (Konjenital kızamıkçık, sitogelaovirus vd)
- G. Nadir immün ilişkili diyabet tipleri (Stiff-man sendromu, anti-insülin reseptör antikorlar vd)
- H. Diyabet ilişkili olabilecek diğer sendromlar (Down, Klinefelter, Turner, Wolfram vd)

Diyabet tanısı konulan hastanın klinik özellikler ile çok yüksek oranda hangi tip diyabet olduğuna karar verilir. Hastalarda nadiren etyolojik sınıflama için kan tetkiklerine gerek olur. Ancak özellikle endokrinopatilere bağlı diyabet, ilaç veya kimyasal maddelere bağlı diyabet veya MODY tipi diyabet tanılarının atlanmaması için hastaların anamnezleri ve fizik muayeneleri ayrıntılı yapılmalıdır.